: 2 שאלה

 $3x + 4 = \frac{1}{2}$ את המשוואה \mathbf{Z}_5 .

$$3x + 4 = \frac{1}{2}$$
 \iff $3x = 1 * 2^{-1} + (-4)$ \iff $3x = 1 * 3 + 1$ \iff

$$3x = 4 \iff x = \frac{4}{3} \iff x = 4 * 3^{-1} \iff x = 4 * 2 \iff x = 3$$

x=3 הפתרון היחיד למשוואה הוא

 $z_{11} = 3x^2 - 2x + 1 = 0$ ב. נפתור ב- z_{11} את המשוואה

בעקבות הכתוב בפורום, עלינו יילבצעיי על משוואה זאת את נוסחת השורשים כאשר במקום בעקבות הכתוב בפורום, עלינו יילבצעיי על משוואה או נותן לנו את הדיסקרימיננטה בשורש נחפש אם יש ב- Z_{11} איבר שהריבוע שלו נותן לנו את הדיסקרימיננטה Z_{11} המשוואה, במידה ונמצא אז בוודאי כי יש למשוואה פתרונות אשר נקבל באמצעות שימוש רווסחה

ראשית נחשב את הדיסקרימיננטה של המשוואה ונקבל כי

$$\Delta = (-2)^2 + (-4) * 3 * 1 \iff \Delta = 9^2 + 7 * 3 \iff \Delta = 3^2$$

עלינו לבדוק האם קיים איבר $t \in \mathbf{Z}_{11}$ כך שיבר $t \in \mathbf{Z}_{11}$, נחפש ונגלה כי אכן קיים איבר עלינו לבדוק האם היבר $t \in \mathbf{Z}_{11}$ שכזה והוא 5, נראה זאת ב $t \in \mathbf{Z}_{11}$

כעת נחשב את הפתרונות למשוואה באמצעות המשך נוסחת השורשים:

$$x_{1=} \xrightarrow{-(-2)+5} \xrightarrow{-(-2)=2, \text{ whit. } 1.2.4 \text{m}} x_{1=} \frac{7}{6} \leftrightarrow x_{1=} 7 * 6^{-1} \stackrel{6^{-1}=2}{\longleftrightarrow} x_{1} = 3$$
 $x_{2=} \xrightarrow{-(-2)-5} \xrightarrow{-(-2)=2, -5=6} x_{2=} \frac{8}{6} \leftrightarrow x_{2=} 8 * 6^{-1} \stackrel{6^{-1}=2}{\longleftrightarrow} x_{2} = 5$

 $x_1 = 3, x_2 = 5$ ומכאן נקבל כי ישנם 2 פתרונות למשוואה וחם

: 3 שאלה

. המתאימה המטריצה שימוש באמצעות ב- Z_7 באמצעות המערכת ב- נפתור את נפתור את המערכת ב-

*נציין כי בכל מקום אשר היה אשר נגדי הצבנו את האיבר המתאים לו, לדוגמה במקום 1-הצבנו 6(ובכך המערכת נשארה אותו דבר):

$$2x - y + 4z = 1$$
 $2x + 6y + 4z = 1$
 $x + 2y - 3z = 6$ \leftrightarrow $x + 2y + 4z = 6$
 $x - y + z = 3$ $x + 6y + z = 3$

ולכן המטריצה אשר מייצגת את המערכת הימנית שקולה לייצוג של המערכת השמאלית:

$$\begin{pmatrix}
2 & 6 & 4 & | & 1 \\
1 & 2 & 4 & | & 6 \\
1 & 6 & 1 & | & 3
\end{pmatrix}
\xrightarrow{R_1 \leftrightarrow R_2}
\begin{pmatrix}
1 & 2 & 4 & | & 6 \\
1 & 6 & 1 & | & 3 \\
2 & 6 & 4 & | & 1
\end{pmatrix}
\xrightarrow{R_2 \to R_2 + 6R_1}
\begin{pmatrix}
1 & 2 & 4 & | & 6 \\
0 & 4 & 4 & | & 4 \\
0 & 2 & 3 & | & 3
\end{pmatrix}$$

המטריצה שקיבלנו היא מדורגת קנונית ומספר האיברים הפותחים(כלומר כמות המשתנים הקשורים) בה שווה ערך למספר המשוואות ולכן קיים פתרון יחיד(בעקבות משפט 1.12.2) ופתרון זה הוא (2,0,1).

ב. נפתור את המערכת ב- $m{R}$ באמצעות שימוש במטריצה מצומצמת(ניתן להשתמש במטריצה מצומצמת כי המערכת היא הומוגנית) המתאימה לה

$$\begin{pmatrix} 2 & 2 & 8 & 1 & 18 \\ 3 & 3 & 3 & 13 & 5 \\ 2 & 2 & 4 & 3 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_2 \to R_2 + -R_1} \begin{pmatrix} 2 & 2 & 8 & 1 & 18 \\ 1 & 1 & -5 & 12 & -13 \\ 0 & 0 & -4 & 2 & -16 \end{pmatrix}$$

ניתן לראות כי y הינו משתנה חופשי ולכן בעקבות זה ובעקבות משפט 1.12.2 נקבל כי יש אינסוף פתרונות, על מנת לרשום אותם בכלליות נרשום את המערכת השקולה למטריצה המדורגת הקנונית המצומצמת שקיבלנו:

$$x + y - 12t = 0$$
$$z + 5t = 0$$
$$w + 2t = 0$$

המערכת נסמן לפתרון של הוערכת ני ההצגה ני
t = a, y = b נסמן $a,b \in \mathbf{R}$ כאשר כאשר (-b+12a,b,-5a,-2a,a) היא

נראה כי זה אכן מתקיים

$$2x + 2y + 8z + w + 18t = 2(-b + 12a) + 2b + -40a - 2a + 18a = 0$$

 $3x + 3y + 3z + 13w + 5t = 3(-b + 12a) + 3b - 15a - 26a + 5a = 0$
 $2x + 2y + 4z + 3w + 2t = 2(-b + 12a) + 2b - 20a - 6a + 2a = 0$
 אכן הראנו כי הפתרון הכללי מתקיים לכל מקרה כאשר a ו-6 הינם מספרים

: 4 שאלה

לפני שנוכל להסיק מסקנות ולמצוא ערכים מסוימים היניבו את התוצאות שברצוננו לקבל, נדרג את המטריצה השקולה למערכת המשוואות הנתונה ובאמצעות המטריצה נוכל להסיק את המסקנות הנדרשות.

$$\begin{pmatrix} 1 & a & 1 & 1 \\ a & a^2 & 1 & 2+a \\ a & 3a & 1 & 2-t \end{pmatrix} \xrightarrow{R_2 \to R_2 + -aR_1} \begin{pmatrix} 1 & a & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1-a & 2 \\ 0 & 3a-a^2 & 1-a & 2-t-a \end{pmatrix}$$

$$\begin{array}{c|ccccc}
\hline
R_3 \to R_3 + -R_2 \\
\hline
R_2 \leftrightarrow R_3
\end{array}
\longrightarrow
\begin{pmatrix}
1 & a & 1 & 1 \\
0 & 3a - a^2 & 0 & -t - a \\
0 & 0 & 1 - a & 2
\end{pmatrix}$$

- א. במטריצה שלנו יש 3 משתני מערכת ולכן על מנת שיהיה פתרון יחיד צריך ששלושתם יהיו קשורים ובכך נקבל פתרון יחיד (על פי משפט 1.122א יש פתרון יחיד אם ורק אם כל משתני המערכת קשורים). על מנת שכל משתני המערכת יהיו קשורים בהכרח חייב להתקיים המערכת קשורים). על מנת שכל משתני המערכת אם ורק אם $a\neq 1,3,0$ וגם $a\neq 0$ וגם $a\neq 1$ וגם שמע פתרון יחיד.
- ב. על פי משפט 1.12.2 כיוון ש- ${f R}$ שדה אינסופי על מנת לקבל אינסוף פתרונות חייב להיות במערכת לפחות משתנה חופשי אחד.

לפי סעיף א ראינו כי כאשר $a \neq 1,3,0$ מתקבלת מערכת בה כל המשתנים קשורים. לכן לפי סעיף א ראינו כי כאשר $a \neq 1,3,0$ במטריצה המדורגת אשר מייצגת את המערכת ולפי התוצאות נסיק :

:כאשר a=1 נקבל

$$\begin{pmatrix}
1 & 1 & 1 & 1 \\
0 & 2 & 0 & -t - 1 \\
0 & 0 & 0 & 2
\end{pmatrix}$$

. שורת אנו מעוניינים אין פתרון וואת אה התוצאה בה אנו מעוניינים R_3

a = 3 נקבל מאר מ

$$\begin{pmatrix} 1 & 3 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & -t-3 \\ 0 & 0 & -2 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_2 \leftrightarrow R_3} \begin{pmatrix} 1 & 3 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & -2 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & -t-3 \end{pmatrix}$$

כעת אכן קיים משתנה חופשי אך על מנת שיהיה אינסוף פתרונות למערכת ולא תיווצר כעת אכן קיים משתנה חופשי אך על מנת t=-3 משמע בהכרח להיות שורת סתירה חייב בהכרח להיות

וגם a=3 קיימים אינסוף פתרונות. ולכן כאשר

$$\begin{pmatrix}
1 & 3 & 1 & 1 \\
0 & 0 & -2 & 2 \\
0 & 0 & 0 & 0
\end{pmatrix}$$

$$x+3y+z=1$$

$$-2z=2$$

$$z=-1$$

$$x+3y-1=1$$

$$x=2-3y$$

y = s , $s \in R$ נסמן y = s , $s \in R$ נסמן

:כאשר a=0 נקבל

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & -t \\ 0 & 0 & 1 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_2 \leftrightarrow R_3} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & -t \end{pmatrix}$$

כמו לפני, אכן קיים משתנה חופשי אך על מנת שיהיה אינסוף פתרונות למערכת ולא תיווצר כמו לפני, אכן קיים משתנה חופשי אך על מנת t=0 וזה בוודאי אומר כי t=0

וגם $a=\mathbf{0}$ קיימים אינסוף פתרונות.

נציב את למנת מנת למצוא את מערכת משוואות על מנת למצוא את הפתרון t=0 נציב הכללי:

$$\begin{pmatrix}
1 & 0 & 1 & 1 \\
0 & 0 & 1 & 2 \\
0 & 0 & 0 & 0
\end{pmatrix}$$

$$x + z = 1$$

$$z = 2$$

$$x + 2 = 1$$

$$\updownarrow$$

x = -1

(-1,s,2): נסמן את הפתרון ונסמן y=s , $s\in \mathbf{R}$ נסמן לאחר כל הצבת המקרים הגענו למקרים הבאים :

מקרים בהם יש אינסוף פתרונות

(-1,s,2) הוא הכללי הוא t=0 וגם a=0 כאשר כאשר מחללי וגם t=-3 וגם a=3 וגם a=3 ואם כאשר מחללי הוא וא

ג. בעקבות סעיפים א' ו-ב' ראינו כי מתקיימות שורות סתירה – משמע אין פתרון כאשר:

$$t \neq 0$$
 וגם $a = 0$

$$t \neq -3$$
 גם $a = 3$

$$a = 1$$

שאלה 5:

א. הקבוצה A היא בלתי תלויה לינארית אם ורק אם אין ל-0 הצגה כצירוף לינארי לאר הקבוצה. כלומר קיימת הצגה אחת(פתרון אחד) והיא ההצגה הטריוויאלית(כאשר כל מקדמי הצירוף הם אפס), לכן בעקבות הגדרה זאת ולפי משפט 2.5.3 נייצג את הווקטורים של A ואת D במטריצה(אשר כמובן תהיה מצומצמת כי כל העמודה האחרונה היא עמודת אפסים/מערכת הומוגנית), נדרג אותה ונראה לאיזה ערכי A מתקיים מצב בו יש פתרון יחיד(כל משתני המערכת קשורים).

$$\begin{pmatrix} 1 & \lambda & 1 \\ 1 & -1 & -\lambda \\ \lambda & \lambda^2 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{\begin{array}{c} R_3 \rightarrow R_3 + -\lambda R_1 \\ \hline R_2 \rightarrow R_2 + -R_1 \\ \hline R_2 \rightarrow R_2 + -R_3 \end{array}} \begin{pmatrix} 1 & \lambda & 1 \\ 0 & -1 - \lambda & -1 \\ 0 & 0 & -\lambda \end{pmatrix}$$

בקלות ניתן לראות כי על מנת שכל משתני המערכת יהיו קשורים בהכרח חייב להתקיים בקלות ניתן לראות כי על מנת שכל משתני המערכת $\lambda \neq 0$ וגם $\lambda \neq 0$ בלומר $\lambda \neq 0$

לכן במקרים אלו קיים רק פתרון יחיד למערכת והוא – הפתרון הטריוויאלי. $\lambda \neq 0 \ \, \lambda \neq 0$ משמע נקבל כי כאשר $\lambda \neq 0$ אונם $\lambda \neq 0$ הקבוצה $\lambda \neq 0$

ב. כעת נשלים את הקבוצה לקבוצה פורשת של ${\it R}^3$ כאשר הקבוצה תלויה לינארית. ${\it A}=\{(1,1,0),(0,-1,0),(1,0,0)\}$ כאשר ${\it A}=0$

נשים לב שהווקטור ${\it R}^3$ של e_1 של הסטנדרטי הסטנדרטי (1,0,0) הוא בעצם הווקטור בעצם הווקטור אידוע פרופורציונלי לווקטור e_2 של e_2 של e_2 של פרופורציונלי לווקטור (0, e_2) ולכן כיוון שידוע לנו בעקבות הקדמה 2.7 כי איברי הבסיס הסטנדרטי של ${\it R}^3$ פורשים את ${\it R}^3$ כל מה שעלינו לעשות הוא להוסיף את האיבר הסטנדרטי היחידי שלא נמצא ולא פרופורציונאלי לאף אחד מאיברי קבוצת e_3 והוא e_3 ולכן נשלים באמצעותו ונקבל ש-

אשר \pmb{R}^3 אשר איברי הבסיס הסטנדרטי של $\{(1,1,0),(0,-1,0),(1,0,0),(0,0,1)\}$ פורשים \pmb{R}^3 את ולכן היא בעצמה פורשת את \pmb{R}^3

.
A = {(1,1, -1), (-1, -1,1), (1,1,0)} נקבל כי
$$\lambda = -1$$
 כאשר האט ג

. הווקטורים לינארית לינארית פרופורציונאליים משמע בלתי לינארית (1,1,-1), (1,1,0) הווקטורים

ולכן נוסיף וקטור נוסף על מנת לקבל שלושה ווקטורים בשדה ${\it R}^3$ אשר הינם בלתי תלויים לינארית. נצרף את הווקטור (0,1,0). כעת נראה באמצעות מטריצה מצומצמת הומוגנית(כי מחפשים פתרון ל- ${\it 0}$) כי קיים פתרון יחיד ל- ${\it 0}$ – הפתרון הטריוויאלי.

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \\ -1 & 0 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{\begin{array}{c} R_2 \to R_2 + R_3 \\ \hline R_3 \to R_3 + -R_3 \end{array}} \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{\begin{array}{c} R_2 \to R_2 - R_1 \\ \hline R_3 \to R_3 + -R_3 \end{array}}$$

$$\begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_1 \leftrightarrow R_2} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

אכן היים פתרון יחיד(כל משתני המערכת קשורים) וזה הפתרון הטריוויאלי, הווקטורים אכן קיים פתרון (1,1,-1),(1,1,0),(0,1,0) בלתי תלויים לינארית.

לאחר שהראנו כי הווקטורים (1,1,-1),(1,1,0),(0,1,0) בלתי תלויים לינארית, נקבל גם בעקבות משפט 2.7.8 כי הם פורשים את ${\it R}^3$ ולכן

$$.\mathbf{R}^3$$
 את פורשת או $\{(1,1,-1),(-1,-1,1),(1,1,0),(0,1,0)\}$

ג. על מנת לדעת עבור איזה ערכי λ הווקטור ν הוא צירוף לינארי של ווקטורי λ נשתמש במשפט 2.5.3 ונציג את הווקטורים במטריצה, נדרג אותה ונחפש עבור איזה ערכי λ קיימים פתרונות.

$$\begin{pmatrix}
1 & \lambda & 1 & \lambda \\
1 & -1 & -\lambda & -\lambda^{2} \\
\lambda & \lambda^{2} & 0 & \lambda^{2} - 1
\end{pmatrix}
\xrightarrow{R_{2} \to R_{2} + -R_{1}}
\xrightarrow{R_{3} \to R_{3} + -\lambda R_{1}}
\begin{pmatrix}
1 & \lambda & 1 & \lambda \\
0 & -1 - \lambda & -1 - \lambda & -\lambda^{2} \\
0 & 0 & -\lambda & -1
\end{pmatrix}$$

קיים פתרון יחיד כאשר כל המשתנים של המערכת קשורים כלומר כאשר $0\neq 0$ וגם קיים פתרון יחיד כאשר כל המשתנים אינסוף פתרונות כאשר קיים לפחות משתנה חופשי אחד $-1-\lambda\neq 0$ כלומר כאשר $-\lambda=0$ או $-\lambda=0$ או $-\lambda=0$ לכן בעקבות זאת נציב את 1- ואת $-\lambda=0$ במטריצה ונראה מה נקבל.

$$\lambda = -1$$
 כאשר

$$\begin{pmatrix}
1 & -1 & 1 & | & -1 \\
0 & 0 & 0 & | & 0 \\
0 & 0 & 1 & | & -1
\end{pmatrix}$$

ישנם 2 משתנים של המערכת אשר קשורים ואחד חופשי לכן קיימים אינסוף פתרונות ישנם 2 משתנים אינסוף $\lambda=-1$:

$$\lambda = 0$$
 כאשר

$$\begin{pmatrix}
1 & 0 & 1 & 0 \\
0 & -1 & -1 & 0 \\
0 & 0 & 0 & -1
\end{pmatrix}$$

מתקבלת שורת סתירה! כאשר $\lambda=0$ מתקבל כי אין פתרון למערכת. מתקבלת שורת סתירה! לכן עבור כל $\lambda\neq0$ הווקטור לינארי של ווקטורי λ

: 6 שאלה

א. לווקטורים u_1, \dots, u_k קיימים סקלרים s_1, \dots, s_k אשר מקיימים u_1, \dots, u_k א. לווקטורים $s_1u_1+\dots+s_ku_k=\mathbf{0}$ נציב את זה בצירוף הלינארי מהנתון x_1, x_2, \dots, x_k כאשר x_1, x_2, \dots, x_k סקלרים וv-י וקטור) ונקבל כי:

$$(x_1u_1 + \dots + x_ku_k) + (s_1u_1 + \dots + s_ku_k) =$$

$$(x_1 + s_1)u_1 + (x_2 + s_2)u_2 + \dots + (x_k + s_k)u_k = v + \mathbf{0} = v$$

v לפי הנתון קיימת הצגה אחת יחידה של הווקטורים u_1,\dots,u_k בתור צירוף לינארי של $s_i=0$ משמע $x_i+s_i=x_i$ מתקיים כי $1\leq i\leq k$

ובעקבות כך קיבלנו כי מן השוויון $s_1u_1+s_2u_2+\ldots+s_ku_k=\mathbf{0}$ נובע בהכרח כי $s_1=s_2=\ldots=s_k=0$ ולכן על פי מה שהראנו והגדרה 2.6.1 נקבל כי u_1,\ldots,u_k בלתי תלויים לינארית.

ב. בעקבות סעיף א ידוע לנו כי הווקטורים u_1,\dots,u_k הם בלתי תלויים לינארית ב- . $k \leq n$ לכן בעקבות זאת ובעקבות מסקנה 2.6.7 נקבל כי ${\it R}^n$

נניח בשלילה כי k=n לכן בהכרח נקבל בעקבות משפט 2.7.8 כי הווקטורים k=n לכן בהכרח נקבל בעקבות משפט u_1,\dots,u_k פורשים את R^n , אך זוהי סתירה! הנחת השאלה אומרת כי קיים וקטור u_1,\dots,u_k כך שלמשוואה $u_1,\dots+x_ku_k=w$ בהכרח מתקיים u_1,\dots,u_k לא יכולים לפרוש את R^n ולכן בהכרח מתקיים u_1,\dots,u_k

- ג. לקבוצת הווקטורים $\{u_1,\dots,u_k,w\}$ קיימים סקלרים $\{u_1,\dots,u_k,w\}$ אשר מקיימים ג. $s_1u_1+\dots+s_ku_k+s_{k+1}w=\mathbf{0}$
 - $.s_{k+1} = 0$ המקרה בו. נקבל כי:

$$s_1 u_1 + \dots + s_k u_k + \mathbf{0} = \mathbf{0}$$

$$s_1 u_1 + \dots + s_k u_k = \mathbf{0}$$

בעקבות סעיף א' אנחנו יודעים כי לביטוי זה הפתרון היחידי שקיים הוא בעקבות סעיף א' אנחנו יודעים כי לביטוי זאת ובעקבות הגדרה 2.6.1 $\{u_1,\dots,u_k,w\}$ ביצה בלתי תלויה לינארית.

 $.s_{k+1} \neq 0$ בו .2

נקבל כי:

$$s_1 u_1 + \dots + s_k u_k + s_{k+1} w = \mathbf{0}$$

 $s_1 u_1 + \dots + s_k u_k = -s_{k+1} w$

נחלק את המשוואה ב- s_{k+1} - ונקבל כי

$$-\frac{s_1 u_1}{s_{k+1}} - \dots - \frac{s_k u_k}{s_{k+1}} = w$$

 $t_1u_1+\ldots+t_ku_k=w$ נסמן לכל $t_i=-rac{s_iu_i}{s_{k+1}}$ $1\leq i\leq k$ נסמן

 $.s_{k+1} = 0$ סתירה! על פי הנתון למשוואה זאת אין פתרון ולכן בהכרח

בעקבות זאת לפי מקרה 1 וזה שהראנו כי מקרה 2 אינו יכול להתקיים נקבל בעקבות זאת לפי מקרה $\{u_1, \dots, u_k, w\}$ כי בהכרח